

Informace z obce

Vážení a milí spoluobčané, srdečně Vás zdravím jménem zastupitelstva našeho městyse. Dětem, kterým skončily vytužené prázdniny přejeme, aby se v naší škole a školce cítili znovu dobře a spokojeně. Při práci na revitalizaci centra Bohdalova myslíme na to, aby si naše děti za dvacet či za padesát let připomínaly s vděkem naše dnešní úsilí. Přípravovaná projektová dokumentace, na které spolupracujeme s projektanty firmy GREMIS, bude sloužit k předložení na stavební úřad a k možnému využití dotačních titulů.

Letošní mimořádně paměťové leto z novu potvrzuje správnost rozhodnutí o rozšíření zdrojů pitné vody. Technická stránka tohoto projektu byla popsána v minulém čísle. Já bych jenom připo-

mněla, že na základě jednání se Správou českých lesů, bude okolí Stříbrné studánky znovu upraveno. K tomu se ostatně zavázalo celé zastupitelstvo, když při svém výjezdním letním zasedání dojezo na kolech až do těchto míst. Cykloturistická společnost RUNOKR, ve spolupráci se zastupitelstvem městyse, zorganizovala tradiční předpout'ový

cyklovýlet, tentokrát na kopec Vejdoch u obce Jámy. Tam se sešlo takřka třicet cyklistů. Za týden na to jsme se potkávali u atrakcí při tradiční Vavřínecké pouti. Nevím, jestli se to zdálo jenom mně, ale připadala mi letos velmi poklidná. Po pout'ové mši svaté se otevřela kostelní věž, a tak si mohli návštěvníci prohlédnout naše městečko také z ptačí perspek-

tivy. Celé prázdniny probíhala údržba zeleně a obecních ploch. Pokračují také práce na úpravách okolí Dolnomlýnské rybníka. Bohdalov je obcí sportu a zvláště fotbalu, proto Vás všechny zvou na podzimní utkání ligy mužů, starších žáků i dětské přípravky. Všechna družstva vstoupila do nové soutěžní sezóny. V neposlední řadě bych Vás upozornila na blížící se výstavu Vysočiny drobných a hospodářských zvířat spojenou s farmářskými trhy a bohatým doprovodným programem. Ta se uskuteční 5. a 6. října 2024.

Činorodým občanům všech spolků, děkujeme, za jejich práci a rozvoj v naší obci. Na závěr bych Vám ráda popřála hezké září, ať se Vám daří v osobním i pracovním životě. *Mila Vaňková*

Začátek školního roku na Základní škole v Bohdalově

Začátek letošního školního roku připadal nezvykle na 2. září a my ze Základní školy v Bohdalově jsme se tento den shromáždili jako již tradičně v místním kulturním domě. Všichni žáci byli zvědaví, co nového se dozví z úst paní ředitelky, ale nejvíc natešení byli naši prvňáčci. Jaká asi bude jejich paní učitelka? Zvládnou vůbec dojet na to vysoké pódiu a v všem se ukázat? Všech 24 to bez problémů dokázalo a za to byli odměněni od žáků 9. třídy kytičkou. Od vedení školy dostali pamětní list a pan starosta, zástupci Městyse Bohdalov a členové Školské rady je mezi námi srdečně přivítali. Školní rok byl tedy slavnostně zahájen a hurá do lavic.

Pro žáky 1. stupně bylo přichystáno hezké překvapení. Od září 2024 bylo totiž v naší škole uvedeno do provozu třetí oddělení školní družiny. Důvodem rozšíření byl vyšší počet žáků a také zájem rodičů o účast na tomto zajímavém vzdě-

lávání. Zřízení dalšího oddělení předcházelo podání žádosti na KHS kraje Vysočina, která naši žádosti o povolení zvýšení kapacity družiny vyhověla. Následně došlo ke změně v rejstříku škol a školských zařízení, kde se nejvyšší povolený počet žáků ve školní družině změnil ze 48 na 66 dětí. Takže vše dobře dopadlo a děti mohou nově navštěvovat učebnu vedle tělocvičny, která je vybavena interaktivní tabulí, krásným novým nábytkem, barevným koberec, řadou stavebnic a vzdělávacích her. Děti ze všech tří oddělení družinek využijí také tělocvičnu, venkovní dětské hřiště a sportovní areál. Věříme, že děti budou v nových prostorách spokojené a budou pro ně příjemným místem pro odpočinek, společné hry a další aktivity.

Také pro žáky 2. stupně jsme přichystali malé/velké překvapení. Jedná se o interaktivní panel Ámos. Panel je určen pro všechny děti, ale vzhledem ke svému

umístění v 1. patře budovy ho nejvíc ocení asi starší žáci. Tato dotyková obrazovka je propojena s naším školním informačním systémem Bakaláři a žáci tak mají možnost se podívat na aktuální rozvrh hodin, suplování i jídelníček. Díky tomuto panelu mají přístup k důležitým školním informacím (školním řádům, plánovaným akcím ...), ke školnímu webu nebo fotogalerii ze školních akcí. Součástí panelu je zobrazování aktuálních preventivně výchovných materiálů (duševní zdraví, ekologie, bezpečí na internetu, dopravní výchova ...). Na panelu je tlačítko určené také pro pomoc žákům v různých životních situacích. Specializovaný obsah s přehledem středních škol a oborů jistě pomůže při výběru budoucího povolání žákům 8. a 9. tříd. Zahnuje také

pestře vzdělávací kvízy, testy, soutěže, tipy na koničky, aktivizační hry, zprávy a tipy na vzdělávání i sebezvoj. Tukání do tohoto velkého "mobilu" je tedy pro žáky přínosem a už se stal oblíbeným a o přestávkách hojně využívaným společníkem.

Přejeme všem žákům úspěšný školní rok 2024/2025.

Mgr. Hana Kaňková

Začínáme ve školce

Prázdniny skončily, nastalo září a to je čas, který máme všichni spojený s nástupem dětí do škol a školek. Den bez mammy a táty poznaly děti z bohdalovské školky, které přišly 2. září poprvé. Nové děti s velkým očekáváním vkročily statečně do dveří. Velký smutek po mamince na sebe nenechal dlouho čekat a slzičky se po tvářích koulely jako malé perličky z roztržených korálků. Na děti, které do školky již chodily, čekalo příjemné překvapení v podobě jiné značky, jiných p.učitelce a samozřejmě postupu do jiné třídy.

V současné době je do mateřské školky přihlášeno 64 dětí ve věku 3-6 let.

Před začátkem školního roku p. provozní, p.asistentky a p.učitelky uklidily a nazdobily školíčku, aby se tady všem dětem líbilo.

Během září a začátkem října na děti ve školce čeká řada akcí, které se v minulosti osvědčily a jsou oblíbené. Jedná se

o drakiádu, kde děti spolu s rodiči pouští draky, opékají buřty a všichni dohromady se dobře baví. Navštívíme firmu Agras, a.s., kde budou mít možnost prohlédnout si zemědělské stroje, živé krávy a telátka. Určitě se půjdeme podívat na výstavu drobného zvířectva zde v Bohdalově.

Těšíme se, že všichni společně strávíme rok plný pohody a dobré nálady. *Paní učitelky z mateřské školky*

Zprávy z farnosti

Posvícení

V neděli 13/10 si připomeneme 1. výročí požehnaní opravené věže. Všem těmto výročním se říká posvícení a většinou se připomínají na podzim, protože ne vždy je známo přesné datum požehnaní kostela, oltáře či věže. U zvonů se to nepřipomíná. Takže zveme na BOHDALOVSKÉ POSVÍCENÍ V NEDĚLI 13. 10. V KOSTELE V 10 HODIN. Hned po mši sv. bude otevřena věž až do poledního zvonění.

Poděkování za přírodu

V neděli 20.10. zveme na poděkování za přírodu, které začne u kaple v Kyjově ve 14:30 hodin. Pak půjdeme ke kříži nad obcí a po cestě budeme děkovat za všechny dary přírody. Děkování není nikdy dost a příroda je nejkrásnější a nejcennější Boží dar na pozemské etapě naší pouti k věčnosti.

Pozvánky

Od soboty 26.10. do pondělí 28. 10. jedeme na poutní zájezd do severních Čech po stopách kardinála Trochty, který odešel k Otci před 50 roky. Můžete se přihlásit u mne. Po celý říjen bude v kostele výstavka o životě sester Těšitelek v klášteře v Rajhradě. O posvícení k tomu uslyšíme živé svědectví přímo od nich. Při té příležitosti prosím o všechny zprávy o sestřích z Bohdalova a okolí. Přehled kněžích rodáků už v kostele máme, hodilo by se doplnit seznam řeholních sester původem z naší farnosti. Děkuji.

Jan Peňáz, farář

Dokončené Chroustovské dětské hřiště

Již dříve jsme Vás informovali o dobrovolnické činnosti našich spoluobčanů, kteří se podíleli na tvorbě plotu kolem nového dětského hřiště. Celkem se odpracovalo 125 hodin. Jak už jistě víte, proběhlo takzvané budkování, kde si rodiče s dětmi namalovali své ptáčky budky, které zdobí plot.

Během prázdnin byly vytvořeny a nainstalovány další zábavné prvky. Krásný panel s výřezy na obličej, který baví hlavně děti, ale i dospělé. Můžete se vyfotit a vyzkoušet si podobu chroustíka, berušky nebo duhového motýla. Druhá strana panelu plní funkce psací tabule, jelikož místa pro křídly není nikdy dost.

Dále nám v trávě vyrostlo 5 dřevěných pastelek, na které se hází kroužky. Rodinné turnaje jsou oblíbené. Někdy je to zkouška trpělivosti, ale zábava je to chytlavá. Přes prázdniny bylo možné si zahrát i hledací hru "Atlas ptáků". Děti se tak mohly naučit rozpoznávat některé druhy našich ptáků, kteří se rozléli do okolí hřiště.

Závěrem velké díky všem, kdo přidali ruku k dílu. Jsme rádi, že máme krásné místo, kde se rádi scházejí děti i rodiče.

*Za všechny dobrovolníky napsala
Zuzana Žďárková.*

Strípy z Bohdalovské kroniky

Zapomenutí hrdinové Okupace a odboj v Bohdalově 1938 – 1945, díl sedmý, závěr

V samém závěru válečných bojů a osvobozování republiky docházelo k vypouštění a znehodnocování zásob lihu z obecních místních lihovarů. Důvody byly dva. Německá armáda mohla použít lih jako náhradní pohonnou nebo i zápalnou surovinu. Zajímavější je druhý důvod. V závěru války se očekávala euforie vojáky osvobozující Rudé armády a s ní také obava s případných následků nezřízeného pití. 23. dubna bylo poprvé z bohdalovského lihovaru vypuštěno 80 hl. lihu. Než se však stačil lih prosáknout do Dolního rybníka, nabírali si ho občané Bohdalova do všech možných připravených nádob. Mnozí lidé měli naplněny všechny nádoby v domácnosti, a tak neměli další dny ani z čeho dát napít dobytku. Událost už německá policie nestála vyšetřit. 5. května došlo opět k vypuštění asi 50 hl lihu. Situace se opakovala. Nevíme už dnes, jak moc se předčasně slavila svoboda, ale když za nedělního úsvitu 6. května projížděla obcí kolona 8 německých nákladních vozů se zhruba 150 po zuby ozbrojenými vojáky na korbách, rozhodli s bohdalovští konat. Kolona projela kolem hřbitova a zastavila v trati Křenice směrem k Rudolci. Zhruba 20 mladých i starších mužů se vydalo do polí, aby s holýma rukama německé vojáky odzbrojili. Jakmile však přišli na dostřel k hlídkám, stačilo jenom "Hande hoch" a bylo po odvaze. „Stateční odbojníci“, kteří se možná ještě v noci povzbuzovali nasbíraným bramborovým lihem, zůstali několik dlouhých hodin v zajetí. V městečku se šířil strach a obavy. Před polednem dostali naštěstí Němci rozkaz k odjezdu a tak zajatce poslali domů. Tehož dne Revoluční národní výbor oficiálně převzal řízení obce. Večer se konala první veřejná schůze, na níž přítomní občané schválili jeho složení. V příštích dnech přes vesnici projely početné jednotky německé armády mířící od Žďáru buď k Polné, nebo k Jihlavě. Za ustupující armády zůstávala nepředstavitelná spoušť v podobě poškozených domů, silnic a rozjezděných luk. Ještě 9. května se nad Bohdalovem ozývala střelba. Blízko lesní cesty ke Starému Telečkovu narazila skupina partyzánů na německou hlídku. Při střelce zahynul František Pavlíček ze Znětínka. Ústup německé armády pokračoval až do raních hodin 10. května. Okolo půl osmé ráno se na pavlovské cestě objevili první sovětsí průzkumníci na motocyklu. Na budovách se objevily šest roků ukryté československé vlajky a Bohdalov mohl začít slavit znovu nabytou svobodu.

Další osudy vrcholných účastníků bohdalovských událostí:

- Profesor Josef Grňa, přechází v dubnu 1945 ruskou frontu a stává se styčným radou při jednání s Čs. vládou v Košicích. V roce 1951 byl odsouzen na 2,5 roku vězení.
- Josef Císař, velitel ilegálního hasičského odboje, zatčen gestapem 2. listopadu 1944. Emigroval po únoru 1948 do Rakouska.
- Plk. Karel Štainer-Veselý, jeden z hlavních představitelů odboje, v roce 1948 odsouzen a 4 roky vězněn.
- Prof. JUDr. PhDr. Radomír Luža, byl po únorovém převratu zbaven všech veřejných funkcí. Odešel do emigrace.
- Jan Pliczka, vrchní finanční rada ministerstva financí, v roce 1948 odsouzen na 3 roky do vězení. Propuštěn v beznadějném zdravotním stavu. Na udání znovu zatčen.
- Farář Josef Votava odchází z Bohdalova v roce 1949 do Měřína. Za pomoc při ukrývání kněze P. Dokulila z Uhřetěvesi odsouzen na 5 roků.

Stanislav Růžička pro Bohdalovské kapitoly.cz

Dny otevřených ateliérů Vysočina

ATELIÉR Č. 99, Bohdalov 134, 592 13

Rád bych Vás opět po roce pozval k sobě do kovárny na den otevřených dveří.

Uvidíte ukázky kovářských prací. U kovadlin bude pracovat více kovářů - Tomáš Popela, David Habermann, Matyáš Habermann, Kamil Prehal. Letos budeme mít i stánek s občerstvením, takže bude možnost se zdržet a posedět. Uvidíte ukázky mědětepeckých prací a dalších kovaných výrobků.

Akce bude probíhat na adrese Bohdalov 134 v kovárně Uměleckého kováře Tomáše Popely v časech: So: 5. října 9.00–17.00, Ne: 6. října 9.00–17.00

Umělecké kovárství Tomáš Popela, Tel. 732 85 39 07, Bohdalov 134, 592 13, www.popelablacksmith.cz

Z činnosti SDH

Memoriál zasloužilých funkcionářů

V neděli 8. 9. si družstvo žen spravilo náladu po nepovedeném Bohdalovském poháru na Memoriálu zasloužilých funkcionářů ve Velkém Meziříčí. S časem 51,22 s tuto soutěž ovládly a domů si po roční pauze přivezly putovní pohár v podobě skleněné přílby. Soutěžícím gratulujeme.

Za SDH Mgr. Břízova Iveta

Bohdalovský pohár

V sobotu 7. 9. jsme na hasičském cvičišti uspořádali XXII. ročník soutěže Bohdalovský pohár.

V 9 hodin zahájila soutěž družstva mladých hasičů, v kategorii mladších a po ní následovala kategorie starších, požárním útokem podle pravidel hry Plamen. V obou kategoriích reprezentovalo své sbory deset družstev. Za náš sbor soutěžila dvě družstva v kategorii mladších, která se umístila na 6. a 8. místě. V kategorii starších naše družstvo ob-

sadilo 6. místo. Putovní pohár a současně 1. místo získalo v kategorii mládež mladší družstvo z SDH Zubří „A“ s časem 19,31 s a v kategorii mládež starší družstvo z SDH Újezd s časem 18,42 s.

Odpoledne soutěž pokračovala kategorií žen a mužů požárním útokem v tzv. klasice. Naše družstvo žen obsadilo v konkurenci šesti družstev s časem 84,59 s 5. místo a družstvo mužů ze čtrnácti družstev s časem 47,42 s 3. místo. 1. místo a zároveň putovní pohár v kategorii žen, získalo družstvo z SDH Újezd a v kategorii mužů družstvo z SDH Nové Veselí.

Gratulujeme všem soutěžícím k jejich výkonům. Děkujeme sponzorům za ceny, které nám na tuto soutěž poskytli, dlouholetému komentátorovi br. Jaroslavu Štejdřívovi, pořadatelům, kteří zajistili klidný průběh celé akce a divákům, kteří přišli všechna družstva povzbudit.

** více na www.hasici-bohdalov.cz
Za SDH Klimeš Jiří*

VÝSTAVA VYSOČINY BOHDALOV

Kraj Vysočina

5. – 6. října 2024

REGIONÁLNÍ VÝSTAVA DROBNÝCH
A HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘAT

Největší výstava na Vysočině

Králičí, drůbež, holubi, kozy,
ovce, okrasné ptactvo a další

FARMÁŘSKÉ TRHY

Králičí hop a další doprovodný program

Dům kultury Bohdalov

Sobota 7 - 18 hodin

Neděle 8 - 13 hodin

HITRADIO
VYSOČINA

Srdečně Vás zveme k návštěvě

www.cschbohdalov.cz